

Ramon Alcoberro

És el mateix ser cristià que ser catòlic?

El cristianisme és la religió dels qui creuen que Jesús és el fill de Déu i volen viure segons la Seva proposta: «Que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat». Aquesta novetat de cristianisme (el *manament nou*) ha tingut una llarga història i ha provat moltes baralles internes que de vegades eren per qüestions de poder polític i altres també perquè no tots els seguidors de Jesús han entès la seva proposta de la mateixa manera.

Els primers cristians eren jueus i pobres, però l'any 70 els romans va destruir Jerusalem i l'any 73 van acabar amb la resistència jueva a Masada. Això va portar molts del seguidors de l'incipient grup de seguidors de Jesús a l'exili i allí van continuar proclamant la seva fe. Ho feren primer segurament entre els altres membres de la Diàspora i després entre la gran quantitat de pobres, esclaus i gent molt senzilla que malvivien a les ciutats i van anar adoptant la nova fe. Possiblement al principi els primers cristians eren vistos només com a jueus dissidents, però aviat (a partir de l'apòstol Pau) van entendre que si de gent pobre i de necessitats d'amor n'hi ha arreu del món, també la seva religió era per a tots els qui s'anomenen "pobres d'esperit", una situació que va molt més enllà de la pobresa econòmica.

Segons el Fets dels Apòstols, (11,26) a l'exili a Antioquia (actual Turquia) els seguidors de Crist es van començar a anomenar "cristians" i a considerar-se diferents del jueus. Però la paraula "catòlic" va arribar més tard.

Fins el segle II (cap a l'any 110) amb un bisbe que es deia Ignasi d'Antioquia, els seguidors de Crist no es van anomenar ells mateixos "catòlics". La paraula "catòlic" significa en grec "per a tothom" o "universal" ("*holos*" en grec vol dir "tot" – com "holocaust" o "holograma"). No va ser fins l'any 313 quan l'emperador romà Constantí va legalitzar el cristianisme en el "Decret de Milà", convertint-lo en una nova religió d'Estat.

Des d'aleshores el cristianisme ha tingut una llarga història i s'ha dividit en diferents confessions. La més gran de les confessions cristianes és el catolicisme, també anomenant "catolicisme romà" perquè segueix el Papa que viu a Roma. D'aquesta manera tots els catòlics son cristians, però no tots els cristians son catòlics. N'hi ha d'ortodoxos, de protestants, d'evangelistes, de baptistes... cadascun dels quals interpreta el missatge comú de l'Evangeli a la seva manera i amb el seu accent.

De fet, si el cristianisme fos un arbre tindria tres branques principals:

- Catòlics (que segueixen la tradició de considerar el bisbe de Roma com a principal garant de la fe).
- Ortodoxos (per exemple, russos, coptes, etc.)
- Protestants (per exemple, baptistes, evangèlics, episcopals, etc.)

Ramon Alcoberro

Tots, però tenen en comú la fe en Jesús i la lectura de la Bíblia. Per dir-ho d'una manera senzilla "cristià" és el substantiu i "catòlic", "evangelista" o "adventista", etc., és un adjectiu. Això vol dir que hi ha "cristians catòlics", "cristians evangèlics", "cristians adventistes", etc...

Avui s'anomenen "catòlics" un grup de cristians amb unes característiques molt específiques.

Els catòlics es diferencien d'altres formes de cristianisme per diversos motius, alguns dels quals tenen a veure amb la història i altres amb la manera específica de llegir la Bíblia i d'entendre el missatge de Jesús. L'església catòlica es considera ella mateixa: «comunitat visible i espiritual». Això vol dir que és una organització que està al món de forma efectiva (Papa, cardenals, bisbes, preveres, creients...), però també que és una forma de comprendre Déu i el món (espiritualment).

Actualment al món hi ha uns 2.500 milions de cristians de les diferents confessions i, entre ells, uns 1.400 milions de batejats catòlics. L'Islam en conjunt té 1.800 milions de practicants en les seves diverses branques, però en l'islamisme no hi ha una figura comparable a la del Papa i les divisions entre ells són molt profundes.

Les principals diferències entre els catòlics i la resta de cristians són les següents:

1.- Els catòlics segueixen el Papa de Roma com a guia espiritual i tenen una organització jeràrquica (cardenals, bisbes, preveres i diaques), pròpia. L'Església catòlica creu que el seu origen es pot trobar en les paraules de Jesús a Pere que tramet l'evangeli de Mateu (16:18), "Tu ets Pere, i sobre aquesta roca construiré la meva església" i com que Pere fou el primer bisbe de Roma i fou martiritzat allí, els seus successors continuen essent la "roca" de l'església. La seu de l'autoritat és el Vaticà a Roma i és el Papa qui nomena la jerarquia eclesiàstica.

2.- Consideren que la paraula de Déu que s'expressa a la Bíblia ha de ser interpretada a través de la tradició de l'església i no per la lliure inspiració dels creients. Les bibles catòliques tenen 73 llibres en comparació amb els 66 llibres de la Bíblia del protestantisme perquè en el catolicisme s'accepten també llibres de l'Antic Testament que la tradició jueva havia rebutjat.

3.- Els Concilis ecumènics, en particular, són font de interpretació del missatge cristià.

4.- Veneren la mare de Déu (la verge Maria) i els sants i accepten el culte a les imatges, perquè tant a mare de Déu com els sants mereixen veneració en tant que intercessors amb Déu.

5.- Practiquen el 7 sagraments (baptisme, confirmació, eucaristia, penitència, unció dels malalts, orde sacerdotal i matrimoni).

6.- El catolicisme no accepta el divorci (perquè el matrimoni és un sagrament i, per tant, com tot allò sagrat, ha de ser per a sempre). També exigeix el celibat dels seus sacerdots.